

Táti Halzer

www.tat.hu

TÁT VÁROS ÖNKORMÁNYZATÁNAK KÖZÉLETI LAPJA

XXXI. ÉVFOLYAM 2. SZÁM

2020 JÚNIUS

Szabadtéri Sportparkkal gyarapodott Tát városa

2. oldal

Felköszöntötték a százéves Sütő Jánost

3. oldal

Trianon 100

5. oldal

Tabernákulum felújítása

9. oldal

Megújuló városi sportpálya

10. oldal

Védettek lettek a Dunakanyar rejtelmes szigetei

19. oldal

Szabadtéri Sportparkkal gyarapodott Tát városa

Újabb szabadidősportra nyílik lehetőség

Bár a járvány miatt az elmúlt hónapokban sajnos nem tudták igénybe venni lakosok, de újabb elemmel bővült a központi téren található park.

Tát lakossága nagy örömmel vette birtokba 2019-ben a víztorony mellet elkészült új játszóteret, pihenőparkot és a futópályát. A szabadidősport tevékenység lehetősége 2020-ban tovább bővült a tavasz elején elkészült fitneszparkkal.

Ez egy olyan sokoldalúan felhasználható kültéri fitneszpálya, amely alkalmas bármely korcsoport edzési igényeit megfelelően kielégíteni. Az eszközök körül kialakított védőterületek, az ütéscsillapító

burkolatok egyaránt szolgálják a biztonságos és szakszerű használhatóságot. Olyan eszközök telepítése történt, melyek használata az edző saját testsúlyának emelésén, megtartásán, felhúzásán alapul. Ennek megfelelően nincs szükség külön súlyokra, ellensúlyokra, mozgó, illetve mozgatható alkatrészekre, melyek általában meghibásodás forrásai lehetnek. A sportpark a hagyományos sporteszközökhöz képest új, élményszerű, a szabad levegőn végzett testmozgás lehetőségét kínálja. Az eszközökhöz rendelt, javasolt alapgyakorlatok, a biztonságos használat a tájékoztató táblán ábrázolásra kerültek.

Tát lakosságának jószívvel ajánljuk a sportpark használatát, mely segíti a kapcsolódást és egyben a test frissen tartását.

Hírek röviden

- A megdőlő és balesetveszélyes kerítés helyett új készült a bölcsőde nyugati oldalán *(kép bal lent)*
- Az Újtelepi bevásárlóközpontban az Aldi után tavasszal megnyitotta kapuit a Rossman és a KIK *(kép lent)*
- a Rossman és KIK bejárata közötti falfelületen az OTP üzembe helyezte bankautomatáját
- Hosszú tervezés és közműengedélyeztetés után megkezdődött Újtelepen a 10-es főút – benzinkút és a Táncsics út közötti részén – a ledes közvilágítás kiépítése
- műfüves focipályával gazdagodik településünk *(10. oldal)*
- szabadidős pihenőövezet kerül kialakításra a Kőgátnál *(10. oldal)*
- tavaszi virágzás a központi téren *(kép bal oldalt)*
- Megkezdődött a temető zöldterület-fejlesztése *(4. oldal)*

Az 1920-ban Epölön született ünnepelt nem csak az önkormányzat és a térség országgyűlési képviselőjének ajándékát vehette át, ugyanis Pathóné Varga Zsuzsanna, igazgatási ügyintéző átnyújtotta neki Orbán Viktor miniszterelnök aláírásával ellátott, díszes emléklapot is.

A születésnapját 2020. március 7-én ünneplő lakos ottjártunkkor felidézett néhány kellemes emlékeket az elmúlt száz évből.

– Fiatalkoromban a Tokod-üveggyári labdarúgócsapat tagja voltam. Jobbszélsőként játszottam – idézte fel emlékeit. Prommer Károlyné, Sütő János lánya hozzátette: nem csak az ünnepelt, de testvére is neves focista volt, igaz ő a nyergesújfalui Viscosa csapatában játszott.

Később előkerültek a szokásos katonatörténetek és a második világháborús évek, melyet fiatalként ét ált, majd szóba került a tokod-üveggyári sorompónál működő műhely, ahol eltanulta a szakma alapjait. Mint mondta, mesterével nagyon szerették egymást, haláláig tartották a kapcsolatot. Előfordult, hogy a mester elküldte őt az üzletbe cérnáért, de ifjú tanoncként ilyenkor tett egy kitérőt és gyakran hazaszaladt zsíros kenyérért is.

Felköszöntötték a százéves Sütő Jánost

A Táton élő, köztisztviselőként álló férfinak kellemes emlékeket is felidézett vendégeinek

Századik születésnapja alkalmából otthonában köszöntötte Sütő Jánost Turi Lajos polgármester és dr. Völner Pál, a térség országgyűlési képviselője.

Emellett ma is emlékszik arra, hogy többször stoppolás gyanánt kerékpárral vitt fel öltönyt Budapestre.

Sütő János a pezsgővel való koccintás után elmondta, hogy szerinte a hosszú élet titka a kiegyensúlyozottságban és a mértékletességben rejlik. Sosem dohányzott és mindig figyelt arra, hogy jó bort is csak mértékkel fogyasszon.

Mint azt megtudtuk, a születésnapja alkalmából tizennégy családtagja köszöntötte fel Sütő Jánost, akinek hat unokája van. Természetesen a szomszédok is meg szokták látogatni őt, akik ez alkalomból is jó egészséget kívántak neki. Mindig is alázattal és becsülettel szolgálta a lakosságot: férfinaként – és természetesen labdarúgóként

– sokan ismerték, kedvelték és bár már hosszú ideje nyugdíjas, kilencven éves koráig bizonyos

időközönként még mindig varrt.

WALCZER PATRIK

Pünkösd igazsága és vigasztalása most is időszerű

– Turi Lajos polgármester gondolatai

A járványgörbe lefelé mutat. Bizakodunk, hogy az első hullám vége felé közeledünk! De a vírus még itt van közöttünk, a ragály nem tűnt el teljesen. Óvatosságra intenek a szakemberek.

Az ország alacsony fertőzöttségéhez településünk fegyelmezettsége, megfontoltsága is hozzájárult.

Köszönöm mindenkinek a pozitív szemléletet, a segítő szándékot és különösen az aktív közreműködést megváltozott miliőnk kezelésében.

Járványügyi helyzetükről: a pozitív tesztet mutató személyt hamarosan gyógyulnak nyilvánítták (egyébként mindvégig panasz és tünetmentes volt). Hatósági megfigyelés alatt 7 személy áll. A helyzet javulásának köszönhetően az önkormányzat

által ellátottak száma jelentősen apadt, jelenleg 10 fő.

Minden bizonnyal még egy ideig másképpen kell élnünk, mint ahogyan ezt korábban tehattük. Jobban oda kell figyelni egymásra, a körülöttünk lévő világra.

De reméljük majdan csak egy tanulságos időszaknak tekintjük az elmúlt hónapokat, amely megerősített abban, hogy nem élhetünk a család, az emberi kapcsolatok nélkül!

Gondtalan, szép nyarat kívánok minden kedves táti polgárnak!

Táti PARKolók

Tavaszi projektek

A Táti PARKolók csoportja a tavasz beköszöntével ismét munkához látott, hogy szebb, élhetőbb, zöldebb környezetet teremtsen városunk lakói számára.

Ugyan a korlátozások miatt nem volt lehetőség közösségi ültetések, programok szervezésére, de így is meg tudtunk valósítani több projektet.

A tavalyi nagy siker után idén is állítottunk városunkban tojásfát. A Központi rendezvénytéren álló mezei juhar bokorát több száz tojás és egyéb húsvéti dísz ékesítette mintegy 5 héten át, örömet szerezve minden korosztály számára. Köszönjük szépen mindenkinek, aki - akár csak egy

tojással is - hozzájárult a tojásfa díszítéséhez!

A zöldterület-fejlesztések sem álltak meg. A Hősök szobra két oldalán található ágyások megújítását még ősszel kezdtük el, melynek utolsó lépéseként márciusban újra kigazoltunk és mulcsoztunk. Az évelők szépen bokrosodnak, a szírvirág és a golyaorr már virágokkal is megörvendeztette az arra járókat.

Áprilisban a temetőben, az urnafal előtti részen évelő kiskertet alakítottunk ki az önkormányzat felkérésére.

Újtelepen, a Vak Bottyán út – Esztergomi út közötti területen, a Rózsa utcai parkban, valamint Szent István út iskola és ABC közötti szakaszán korábban ültetett fák törzsvédőt kaptak, öntözőtányérjaikat kigazoltuk és újra formáztuk.

Jelenleg is zajlik a Hősök szobra és a Nemzeti Összetartozás Emlékhelye közötti füves területen egy új virágágy kialakítása, ahová Botlik Roland felajánlásának köszönhetően kánna kerül telepítésre. Terveink szerint még a tavaszi szezonban kibővítjük a Nemzeti Összetartozás Emlékhelye körüli sávot és virágzó évelő, valamint egynyári növényekkel ültetjük be.

A projektek Tát Város Önkormányzatának támogatásával valósultak meg.

PÉCSI LINDA

Parkosítás a temetőben

Hogy méltó emlékhely legyen eleink sírkertje, a temetőben is megkezdődött a zöldterület-fejlesztés, melynek első ütemében egy urnafal előtti évelő kiskert került kialakítására. A munkára Maros Rudolfot kérte fel az önkormányzat. A kiskertbe – többek között – hortenzia, talajtakaró orbáncfű, többféle hosta és tiszafa is került,

valamint mulccsal lett borítva, így biztosítva, hogy a növények a nyári hőségben is megfelelően fejlődjenek.

Ősszel több lépésben tovább folytatódik a zöldterület-fejlesztés. A következő ütemben a közkereszt környékével, majd az új sírhelyek területének parkosításával.

HÁMOS LÁSZLÓ

Mi magyarok, a történelem sajátos alakulása folytán olyan helyzetben vagyunk, hogy nem csak az anyaországot tudhatjuk otthonunknak. A szomszédos Szlovákiában, Ukrajnában, Romániában, Szerbiában is nagyszámban élnek magyarok, de Horvátországban, Szlovéniában és Ausztriában is vannak őshonos magyar közösségek. Ez a körülmény gazdagítja a magyarságot és az egész Kárpát-medence valamennyi népét, ám ez a gazdagság még fölfedezésre vár, noha már most számos olyan törekvésnek lehetünk tanúi, amelyek az egymásra találást szolgálják, a közös cselekvést segítik elő.

Ma már, ha akarja, Magyarország, mint anyaország, magához ölelheti elcsatolt gyermekeit is. Hála a jóakaratnak és a kellő elszántságnak, ezt meg is teszi. Az egyszerűsített honosítási eljárás keretében eddig több mint egymillió új állampolgára van Magyarországnak. A nemzetegyesítésnek egyik kiemelkedően fontos eleme a magyar állampolgárság megadása mindazon külföldi nemzettársainknak, akik ezt igénylik.

Szűkebb környezetünk, Tát látványos gyarapodást élt meg az elmúlt években, ennek egyik jele a szépen kialakított park is, ahol 2013-ban felavatásra került az újonnan létrehozott Nemzeti Összetartozás Emlékhelye.

Az itt felállított emlékművön két dátum olvasható: 1920. és 2010. június 4.

Az első dátum a mohácsi vész utáni legnagyobb nemzeti tragédiánkra, a trianoni

Trianon 100

10 éve a Nemzeti Összetartozás Napja

Idén június 4-én emlékezünk meg a trianoni békediktátum századik évfordulójáról

országvesztésre utal, a második elénk idézi a nemzet szellemi újraegyesítésének legújabb kori eseményét.

2010-ben nyilvánította a magyar parlament június 4-ét a nemzeti összetartozás napjává.

Trianon traumáját nem lehet felejtetni, de gyógyítani lehet és kell is. Ha képesek leszünk egyesíteni erőinket, túllépni a múltat és jövőt építeni, vesztesékből győztesekké is válhatunk.

Mi magyarok több ország lakói vagyunk. Ez egy nagyon

fontos tényező az életünkben, amit nem feledhetünk. Az előttünk álló kihívásoknak is csak akkor foguk tudni eleget tenni, ha összefogunk, - határainkon innen és túl.

Az emlékmű hátoldalán olvasható versidézet így szól:

„Hiszek egy Istenben, hiszek egy hazában, hiszek egy isteni örök igazságban, hiszek Magyarországot feltámadásban!”

Ez a hit vezéreljen bennünket!
MILINSZKI MÁRTON

Táti Halzer

TÁT VÁROS ÖNKORMÁNYZATÁNAK KÖZÉLETI LAPJA

Felelős kiadó: Turi Lajos polgármester | Tel/Fax: (33) 514-510 | E-mail: polghivatal@tat.hu

Szerkesztő és tördelés: Hámos László | Tel/Fax: (33) 504-710 | E-mail: tatkultur@gmail.com

Nyomda: „Spori Print Vincze” Kft. Esztergom | Készült 2000 példányban

Címlapon: Kültéri sportpark tavaszi virágzúgkor (Fotó: Hámos László)

Mindenki keresztfája

Molnár család kőkeresztje a temetőben

Molnár Ádám Esztergom Vármegye sebész főorvosa családi Sírkereszt Alapítvány története.

A Duna partján a sírhantokon emelt kőkeresztek sok kiemelkedő életpályát befutott ember emlékét őrzik. A régi, egykoron a falun kívül lévő temetőben, a jelenlegi Ady Endre út melletti beépített területen 1936-ig állt Molnár Ádám Esztergom vármegye orvosának családi sírboltján lévő fekete márvány gránit kereszt.

A kereszten lévő felirat szerint Molnár Ádám 1773-1851, neje szül.: Lendvay Judit 1812-1879, gyermekeik Vincze 1845-1845, István 1846-1847, Erzsébet 1847-1924.

A negyedik gyermek Molnár Nepomuk János életpályáját a 2019 karácsony havában megjelent újságban már közreadtuk, részletesen leírva, hogy kapott végtisztességet akarata szerint az Ó-Komáromi katolikus temető kápolnájában, ezért nincs a családi kereszt felvéve a megboldogult neve.

Molnár Erzsébet a végrendeletében az alábbiak szerint rendelkezett:

Táton, a táti római katolikus temetőben lévő néhai édesapja és édesanyja sírhelyére temessék el és neve azok közös sírlemlékén található üres helyre legyen

bevéve. A temetés kellő tisztes-séggel, azonban egyszerűen és a fölösleges pompa és költség kerülésével történjen.

Továbbá vagyonáról is rendelkezett.

Általános örökösömül kinevezem Horváth Mariska unokahúgát, kispesti állami tanítónőt, ő mint saját tulajdonával rendelkezhetik. Az ingóságaim értékesítésének vételárából, a következő alapítványi hagyományok lesznek kifizetendők: ¼ részét a Szaléziánus atyák nyergesújfalusi rendházának mise és sírfenntartási alapítványára, melynek kamatai fejében kötelesek lesznek néhai édesapám Molnár Ádám és édesanyám szül.: Lendvay Judit, valamint az elhalálozásom évfordulóján az elhunytak lelki üdvéért egy-egy gyászmisét és halottak napján mindháromért egyet saját templomukban szolgáltatni. Valamint a Rendház kötelessége Táton a katolikus temetőben lévő családi sírlemléket és az azt bekerítő vasrácsot is jó karban fenntartani.

Miután a nyergesújfalusi Szalézi Rendház előjárói nem engedélyezték az Alapítvány elfogadását és kezelését Dr.

Hullényi Győző esztergomi ügyvéd a végrendelet kezelője a táti Plébániát kérte fel az Alapítvány kezelésére. Nem sejttem, hogy 10 év múlva a terület felszámolásra kerül:

Tisztellendő Vezér Gyula Plébános Úr!

Néhai Molnár Erzsébet, Molnár János prelátnak kanonok nővére a táti családi sírboltban van eltemetve szüleivel együtt. A néhai sírfenntartás és mise alapítványt akart tenni a táti plébánia javára. Amint nekem bizalmasan elmondta aggodalmait támadtak, elsődlegesen ezért tette a szaléziánusok rendháza javára. Miután nekem, mint a végrendeleti végrehajtónak az elhunyt akaratát teljesítve, hogy a táti plébániát kérje fel az alapítvány kezelésére az aggodalom megszűnt, vissza kell térnem a boldogult első kérésére és ezennel tisztelettel felkérni Tisztelendőségét szíveskedjék a megboldogult eredeti kívánságának megvalósításában segítségemre lenni és szíveskedjék a táti r.k. plébánia részéről elfogadni. Hiszem, hogy arra a sok jótékony, amit Molnár János kanonok a táti iskola emelése körül kifejtett. Főtisztellendő urat arra fogja emlékeztetni, hogy az alapítványt elfogadja.

Kiváló tisztelettel: Dr. Hullényi Győző ügyvéd.

Molnár Erzsébet 1924 november 14-én Esztergomban hunyt el. 1924. november 20-án a gyászoló rokonság köszönő levelet írt a táti Iskolaszék részére, amit az alábbiakban szó szerint idézek.

Nagyon tisztelt, érdemtelen római katolikus Iskolaszék!

Tisztelettel alulírottak arra kérjük a nagyérdemű római

katolikus Iskolaszék tagjait fogadják jó szívvel elismerő, leg-hálásabb köszönetünket készséges és nagyszívességgű fáradozásukért, mellyel őket mi elhunyt drága emlékü rokonunk Molnár Erzsébet temetkezése alkalmával terheltek, ezt mi szavakkal sem tudjuk szívünk szerint megköszönni, de Isten áldását kérjük Reájuk és kedves Családjaikra szíves segítségükért és részvétel fáradozásokért, mellyel fáj-dalmunkat enyhíteni olyan jók voltak. Egyszersmind itt is leadjuk még különösen nagy meleg köszönetünket, a táti lelkes ajátos egész közönségnek- amely részt vett velünk a temetésen, őket is áldja meg az ég- szép lelkükről tettek ezzel bizonyosságot! Minden nagy fáradozásukért ezen meleg köszönetünket és kiváló nagyrabecsülésünket fejezze ki. A nagyérdemű összes r. k. Iskolaszéknek maradunk hálás szívvel tisztelő hívők a gyászoló rokonság. Esztergom, 1924. november 20.

Koch Róbert atya életében rendeződött -külön engedéllyel, hogy a törvény szerinti 30 éves időtartamú utolsó temetkezés kivárása előtt felszámolásra kerüljön az egyház és világi tulajdonú temető ingat-lana. Előírás szerinti időn belül temetett megboldogult személyt exhumáltatni szükséges. Korábban temetett halottat a család belátása szerint cselekedett. A Molnár családnak nem volt közvetlen élő leszármazottja feltételezhető (kutatás szorol), hogy érdemeik elismerése mellett, Koch atya áldozatkészsége hozzájárult, hogy a sírkő az új temetőben került elhelyezésre.

Miután a táti r.k. plébánia elfogadta Molnár Erzsébet misealapítvány és a sírkő-fenntartási alapítvány alapok pénzügyi kezelését az érseki ált. helytartó engedélyt adott Koch Róbert plébános úrnak az Ipar-bank 230.sz. és a 259.sz. betét-könyvek összesen 2030.45 pen-gőt a táti templompénztár által

felveendő kölcsönként kivegye, a II. Világháború alatt megrongálódott plébániatemplom tetőzetének helyreállításához.

Temető bővítése 1994.

Kátai Ferenc Tát polgármestere az úr 1994 évszázadában a temető bővítését a korábban kisajátított területen kívánta elvégeztetni. A Molnár gránit

kereszt, az Adolf-Kovács család kriptája az idáig felhasznált terület és a felhasználandó terület között volt elhelyezve. A Kovács kriptá elfordításával és a Molnár kereszt áthelyezésével a közlekedő út kialakítható volt. Tát lakossága a Molnár keresztet a temető központjába szeretné tenni, hogy kiemelkedő helyen „Mindenki

keresztje, keresztfája legyen, egyben emlékeztetve a Molnár családra.

A kereszt áthelyezését a megjelölt központi helyre, jómagam Szabó József, mint lokálpatrióta a Helytörténeti Értékműtő Alapítvány nevében vállaltam a Viscosa gyár Dujmov Mátyás brigádjának segítségével, autódaruval, különleges

emelő szerkezet készítésével. A kereszt a II. Világháború szörnyűséges borzalmaival golyó által hagyott nyomait hordja magával mementóként. A sírkereszt helyének kutatása megtörtént, porhüvely nem került elő, valószínű, hogy exhumálás nem történt meg a régi temetőben.

SZABÓ JÓZSEF.

Imre atyát születésnapja alkalmából külön levélben köszöntötte városunk és egyházunk vezetősége. Az aláírók között többen voltak, akik 10 évvel ezelőtt a hetvenéves köszöntésekor is vele ünnepeltek.

Azóta többször járt Táton. Kiemelt esemény volt számunkra, amikor pappá szentelésének 50. évfordulója alkalmából elzarándokolt Budapesttől Győrzámolyig (mintegy 150 km) és felkereste azokat az állomásheleket, ahová az Úr rendelte őt a fél évszázad során és nálunk is megállt. 2013. június 20-án egy közös esti bensőséges szentmise keretében imádkozott a tátiakért illetve a vendéglátók érte.

Kozma Imre atya 1940. június 4-én született, a trianoni békediktátum 20. évfordulóján. Városunk idén vele együtt szeretett volna az Úr kegyelmét kérni a magyar nép egészére a Nemzeti Összetartozás Emlékművénél. Sajnos ezt a tervet a járvány felülírta.

Kozma Imrét 1954-ben vették fel a győri Czuczor Gergely Bencés Gimnáziumba, ahol 1958-ban érettségizett. Ezután az esztergomi papi szemináriumon tanult teológiát. 1963-ban szentelték pappá.

Ekkor tát-dorogi káplán lett, majd 1966 és 1968 között a Zugligeti Szent Család Plébánián teljesített szolgálatot. 1968-ban a pesti ferences templom (Ferenciek tere) lelkésze lett, ahol 1977-ig volt szolgálatban. Ezután visszatért Zugligetbe, ahol létrehozta az ifjúsági és családapsztorációt, valamint

80 éves Kozma Imre atya

Egykori táti káplán

Kozma Imre atya - egyéb titulusai mellett - a Magyar Máltai Szeretetszolgálat alapító igazgatója, pápai káplán, az Irgalmasrend magyarországi priorja, a Budai Irgalmas Kórház ügyvezető igazgatója Táton kezdte papi pályafutását.

első jótékonyági akcióit is itt szervezte meg.

A Magyar Máltai Szeretetszolgálat

1987-ben Csilla von Boeselager báróné felkereste Kozma atyát a zugligeti plébánián, ahol eldöntötték, hogy felelevenítik a Szuverén Máltai Lovagrend értékrendjét megtestesítő és a szegényeket szolgáló szervezetet. Mivel Magyarországon még nem volt lehetőség a szabad egyesülés jogának gyakorlására, ezért 1988-ban von Boeselager bárónő megalapította Németországban a szolgálatot Ungarischer Malteser Caritas-Dienst néven. 1989-ben már lehetőség volt erre, ezért február 10-én megalakult Kozma atya vezetésével a Magyar Máltai Szeretetszolgálat. Ugyanakkor a Szuverén Máltai Lovagrend tagja is lett.

Első komolyabb akciója a szolgálatnak még ugyanebben az évben volt, amikor ötvenezer NDK-beli menekült átmeneti elszállásolást és étellemezést kapott a plébánia kertjében. Decemberben, a romániai forradalom idején sikerült huszonkét teherautónyi segélyt összegyűjtenie és elszállíttatnia Erdélybe. A 90-es

években zajlott délszláv háború idején sikerült a vukovári szerb parancsnoknál elérnie, hogy a városban rekedt idős embereket, ill. nőket és gyerekeket Magyarországra evakuálhassa. A szolgálat azóta kiterjedt országos hálózattal rendelkezik és az ország egyik legnagyobb segélyszervezetének számít.

Az Irgalmas Rendben

1997-ben belépett a Betegápoló Irgalmas Rendbe, majd 1999-ben rendi fogadalmat tett, később a budapesti rendház főnöke és rendi megbízott lett. Megszervezte a rend budapesti

visszatelepítését, 2000-ben visszakapták a fővárosi, ill. váci kórházukat. A császárfürdői Szent István király kápolna-igazgatóságának igazgatójává nevezték ki. Több társadalmi szervezet tiszteletbeli tagja.

Istenbe vetett hite és az embereken való segítségnyújtásának szűnhetetlen vágya végett életútja alatt számtalan díjban, elismerésben volt részes, melynek felsorolásához is kevés lenne ezen cikk terjedelme.

Születésnapja alkalmából erőt egészséget és elegendő kegyelmet kívánunk neki

HAMOS LÁSZLÓ

Pünkösdi táján - 2020-ban

Gondolatok Kardos Mihály plébános úrtól

Szertartás szerint Táton nem támadt fel Jézus ebben a 2020-as évben. Gondolatban éltük végig a szertartásokat, az Oltáriszentség alapítását, Jézus szenvedését, halálát és feltámadását.

Mechler Jánossal még latolgattuk, elkezdjük-e a Passió-próbákat, de nem kezdtük el; pedig én is nagyon szeretem a táti Passiókat. Az élet több, mint a szertartás.

Most már úgy néz ki a helyzet, hogy a Szentlélek szertartás szerint is eljőhet Tátra. Jöjj Szentlélek! Jöjj ne csak Pünkösdkor, hanem mindig, minden nap, mert Te az Atyának és Jézusnak isteni Ereje vagy, amire szükségünk van!

A nádfedeles házak idejében néha egész ház-sorok leégtek, s akkor mindenki a tűzről beszélt. Most mindenki a vírus-járványról beszél, ami világméretűvé nőtt ez év tavaszán és veszedelmesebb, mint egy-egy tűzvész.

Pár évvel ezelőtt mondogattam egy közlekedés-mérnöknek készülő fiatalnak, ne csak a közlekedés fejlesztésén gondolkozzék, hanem még inkább a közlekedés optimalizálásán. Tízszer annyit jövünk-megyünk, mint ami szükséges és elégséges lenne. Senki sem gondolta, hogy egy vírus, egy alig élő lényke, amely még a sejtes szintig se jutott el a fejlődés során, ilyen keményen behúzza a járás-ménés fékjét.

A másik, ami a mostani járványkor eszembe jutott: megértem azt a korszakot, amikor az emberiség minden tagja egyetért egymással: szabadulni a járványtól. Ez azonban passzív egyetértés. Mondogatták, hogy a járvány után sok minden másképp lesz. Hogyha pl. a szabad-piac-versenyből végre kinőve, a koordinált gazdálkodásra térnének át, ez agy aktív egyetértés eredménye lenne. Ehhez a változáshoz feltétlenül

hívni kellene a Szentlelket. Azt gondolom azonban, hogy több járvány pofoncsapása se elég egy ilyen élet-javuláshoz, de reméljük, hogy feléje haladunk.

Olaszországban erősen fellobbant a járvány. Mondogatták, hogy több ottani orvos istenhívó lett. Mindegy, hogy ateisták voltak, vagy egyszerűen csak Isten nélkül élve akarták művelni tudományukat. Látták, hogyan halnak meg sorra az emberek kezük alatt, s ők tehetetlenek voltak. Azáltal, hogy az ember Istenhez tér és mellette marad, az ember csak a saját személyi egyensúlyát éri el; Isten nem fog megoldani semmit az ember helyett. Ki kell szélesítenie a természettudományos kutatásokat, ezáltal kezébe veheti a patogén vírusokat és baktériumokat, s utána már garantálni tudja, hogy járvány ki sem törhet. Ilyen követelménynek kell lenni manapság az ember magatartásában, Istenhez térése után.

A madáretetőn látom, hogy a kismadarak idejük harmadát (tán többet is) kutatással töltik. Fejüket felfelé-felfordítva kémlelik, van-e ragadozó a láthatáron. Ha ezt nem tennék, az

könnyen az életükbe kerülne. Mi az időnknek és pénzünknek hányad részét fordítjuk alapkutatásokra? - számszerű leírását nullával kell kezdenünk, utána

tizedesvessző... Inkább versengünk, ami sok pazarlással jár, s közben egymást nyomorítjuk. Jöjj, Szentlélekisten!

Sokan megköszönték az orvosok, ápolók, mentősök s a többi, környezetükben dolgozók helytállását a járvány idején. A táti egyházközség is csatlakozik a megköszönőkhöz! Kiemelném azokat, akik nemcsak kötelességből, hivatástudatból végezték munkájukat a veszélyes környezetben, hanem ott volt lelkükben az áldozathozatal tudatos megfogalmazása is; Jézus segíts! - és máris ott volt küzdelmükben a Szentlélek, az isteni Erő.

Május 18-tól Erdő Péter főpásztorunk engedélyezte a templomokban a nyilvános misék tartását (a zárlatot március 17-én rendelték el). Ezután is be kell még tartanunk a járványügyi előírásokat, további rendelkezésig. Maszk, vagy sál a száj-orr eltakarásához; másfél méteres távolság a templom-padokban; ki-belépéskor

tilos a szenteltvíz használata; kötelező a kézbe-áldozás; nincs mozgó adomány-gyűjtés (a hívek az álló kosárba tegyék a perselypénzt érkezéskor, vagy távozáskor). Fertőtlenítőszerrekről, kilincsek fertőtlenítéséről a templom gondoskodik. Továbbra is tilosak még a tömegrendezvények; ide tartozik az elsőáldozás is, ezért őszre halasztjuk.

Még egy fontos intézkedés a járvány idejére, amit a híveknek tudniuk kell, s amire életünk során nem volt még példa. A Főpásztor engedélyezte a csoportos-, vagy közösségi feloldozást a mise kertében. Ez a Gyónom a mindenható Istennek... bűnbánati ima végén történik, a pap hívek felé való kereszt-rajzolása által. Visszavonásig érvényes ez a lehetőség.

Az Egyház dicséretesen együttműködött a Kormánnyal. A Kormányt is dicséret illeti, mert a járvány idején fokozottan szívén viselte a nép, a nemzet sorsát. Köszönjük Turi Lajos polgármesterünknek és Leitermann-né Krisztina Otthon-igazgatónak is helytállását. A Szent György otthonban továbbra sem tartunk még misét. Megdicsérem Lévai Adrián ministránst, aki buzgó szeretettel viselte gondját a templomnak, meg papjának is!

Gratulálunk a praktikusan használható lélegeztető-gép magyar feltalálóinak! A magyar-agy a patogén mikrobák feltérképezésében is bizonyára teljesíteni fog! Annak is örülünk, hogy remek technikai vívmányunkat, a digitális világot, széles körben lehetett értelmes célra használni - a tanításban-tanulásban. Minden rosszban van valami jó is.

Végezetül, biztatom az esküvőjükre készülő párokat, ne szomorkodjanak nagyon az időpont kényszerű tologatása miatt. Házasságkötésük 50. évfordulóján ez a kellemetlen-ség már csak igen kicsire zsugorodott emlék lesz.

Az oltár valószínűleg 1860-ban készült. Erre enged következtetni a hasonlóság az esztergomi Bazilika Bakócz kápolnájában található tabernákulumával. A tabernákulum eredetileg (a II. Vatikáni zsinatig) oltár funkciót is ellátott, de háttal-misézésre volt csak alkalmas, ezért is távolították el.

Az egykori főoltárt 1971-ben bontották el az új liturgikus elvnek megfelelően, miszerint a templomban egy oltár lehet, ami szembe-miséző. Az elbontott oltárt az egykori kántorházban tárolták. A kántorház és így az oltár is 1992-be került újra az egyház tulajdonába, ekkor igényelte vissza a plébánia az államosított területet. A nem feltétlenül ideális tárolás ellenére a tabernákulum egészen jó állapotban vészelte át ezt az időszakot, az ajtó kivételével.

Az ajtón Krisztusfej található, festése azonban a tárolás és a nedvesség következtében elkezdett leperegni, a zár sem volt használható. Ennek ellenére is egyértelmű művészi értékkel bírt, így megmentése nem volt kétséges. Ebben több restaurátor is egyet értett. A restaurálást Szabó József végeztette el, annak költségeit is magára vállalva. Köszönjük szépen!

A tabernákulum többi része, így az angyalok, a trónus további tervezést igényeltek. Ez egy nagyon hosszú folyamat volt, hiszen több szempontnak is meg kellett felelnie, egyrészlől

Tabernákulum felújítása

Megújult Mindenszentek templom oltárszekrénye

A tabernákulum ügye régóta terítéken volt, azonban a visszahelyezés körülményessége miatt csak lassan valósult meg. Az új testület megalakulásával újra felmerült a régi tabernákulum visszaállítása.

praktikus szempontoknak, hogy a gyakorlatban használva miként lesz a legjobb, másrészlől, hogy liturgikai szempontoknak is megfeleljen. A végső tervezetet Bíró Botond készítette el, amit az Egyházművészeti Bizottság is jóvá hagyott. Ez után kezdődhetett meg a gyakorlati felújítás, amit Kátai Tamás végzett el. A felújítás során nem került vissza az a

trónus, ahová a Monstranciát tették szentségimádáskor. Az oltár azonban új talapzatot, a házacskát pedig – ahová az Oltáriszentség kerül – új belső borítást kapott. A festésnél sor került aranyozásra is, illetve az oszlopok kék színt kaptak, ami a mögötte található freskóhoz igazítja a kompozíciót. Az angyaloszobrok hasonlóképpen új festést, aranyozást kaptak, és

a mellékoltárról visszakerültek eredeti helyükre. A tabernákulumot Szerencsés Zsolt esperes ige-liturgia keretében áldotta meg, a járványra való tekintettel csak szűk körben.

Köszönjük szépen mindazoknak, akik ebben a munkában részt vettek és köszönjük a hívek anyagi támogatásait!

KOVÁCS ARANKA

EGYHÁZTESTÜLETI KÉPVISELŐ

Az elmúlt hónapokban sokunk életét megváltoztatta és korlátok közé szorította a jelenlegi járványügyi helyzet.

A Család- és Gyermejkölési Szolgálat ezúton szeretné megköszönni Önöknek ebben a nehéz időszakban tanúsított türelmüket, fegyelmezettségüket és megértésüket.

A szabályozásokban egyre több területen enyhítések tapasztalhatók, ennek ellenére kérjük Önöket, hogy

személyesen továbbra is csak sürgős esetben keressék Szolgálatunkat, és ezt is telefonon előre egyeztetett időpontban tegyék.

Amennyiben elengedhetetlen a személyes találkozás abban az esetben kérjük a szájmászk használatát.

A 06 30 20 40 567-es és a 06 33 445 801-es telefonszámokon továbbra is elérhetőek vagyunk.

Egyelőre még nem tudunk adományokat (ruha, játék stb.)

Család-és Gyermejkölési Szolgálat hírei

fogadni, ahogy ebben változás történik, arról értesíteni fogjuk a lakosságot.

Tájékoztatni szeretnénk Önöket arról, hogy a jelenlegi helyzetre való tekintettel sajnos idén nem áll módunkban megrendezni az alsós diákoknak az eddig minden évben

megrendezett „Gyermekek Hetét” (kézműves foglalkozást).

Továbbra is kérjük megértésüket és türelmüket. Vigyázzanak magukra és szeretteikre!

TÁT VÁROS ÖNKORMÁNYZAT

CSALÁD-ÉS GYERMEKJÖLÉTI

SZOLGÁLAT DOLGOZÓI

Megújuló városi sportpálya

Fejlesztések a sportegyesületnél

Új kerítés, labdafogóháló, cserepadok és nemsokára műfüves pálya várja a sportolni vágyókat.

Az elmúlt hetekben szembetűnő változások történtek a városi sportpályán.

A labdarúgó kapuk mögötti tavaly elkészült labdafogó hálók után, az előregedett, bal- esetveszélyes kerítés cseréje is megvalósult.

A kerítés tartóoszlopai magasabbak, hogy a későbbiekben az anyagi források függvényében a pálya teljes hosszában

labdafogó háló kerülhessen felszerelésre.

Ezen infrastrukturális fejlesztések finanszírozása TAO felajánlásból történt, melynek az előírt önrészét a város önkormányzata biztosította. Az indokolt és szükségszerűen kivágtatott Esztergomi út melletti fák helyébe a jövőben új csemeték ültetésére kerül sor.

Tízüléses modern, új cserepadok is beszerzésre kerültek.

A közeljövőben városunk a sportpályán építendő 20x40 m-es műfüves pályával gyarapodik.

Hajrá Tát!

CSILLAG CSABA ELNÖK
DG TÁT SE

Szabadidős pihenő övezet

A környéken élők és a turisták számára egy szabadidős pihenő övezet, kerékpáros pihenőhely kialakítását tervezi DG TÁT SE a kőgát utáni Duna parton.

Egyesületünk megalapításakor célul tűztük ki a szabadidős sporttevékenységek, köztük a természetjárás, kerékpározás és a vízi szabadidősportok népszerűsítését. Több gyalogos és kerékpáros túrát szerveztünk, taglétszámunk folyamatosan nő.

Táton az árvízvédelmi védvonal és a települést elkerülő út megépítésével, melyek szükség-szerűek voltak, a vízpart közvetlen megközelítésének lehetősége megszűnt.

A környéken élők és a turisták számára egy szabadidős pihenő övezet, kerékpáros pihenőhely kialakítását tervezzük a kőgát utáni Duna parton. Az Észak-dunántúli Vízügyi Igazgatósággal kötött hosszú távú part használati szerződést kötöttünk. Hamarosan elkezdődnek a munkálatok. A famentes területet rendezése,

parkosítása. Természetes anyagból készült pihenőpadok, asztalok elhelyezése, kerékpártámasz, fedett pihenő hely kialakítása. A kenuk, csónakok vízrebocsátására sólya út építése.

A rendezett Duna parti környezetben kialakított szabadidős pihenő park, kerékpáros pihenőhely az EuroVelo 6 kerékpárút közelében a turizmus számára is vonzó.

A későbbiekben pályázati források bevonásával, a természeti adottságokat a keresleti irányvonalakhoz igazítva a Bike & Boat projekttel, ökoturisztikai kínálatcsomagok összeállításával egyfajta minőségi élménytér, környezetileg egyaránt fenntartható turisztikai program épülhet ki, mellyel hozzájárulhatunk a Duna-menti határregió vonz erejének és látogatószámának növeléséhez.

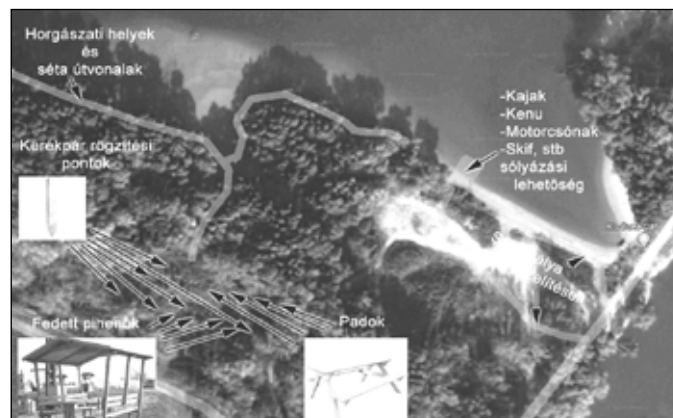
A résztvevők a kerékpárúton, a Gerecse domborúlatain való kerékpározás, túrázás, a Dunán és mellékágain kenuzás közben aktívan meg tapasztalják milyen élményeket képesek természeti kincseink adni. Pályázati forrásból további fejlesztéseket is tervezünk melyek során az önrész biztosítását az egyesület saját

erőből nem képes megoldani. A működési költségek is jelentősek. Várjuk vállalkozások támogatását akár szerződéses, szponzori formában is.

Magánszemélyek adójuk 1%-nak felajánlásával segíthetik az egyesület működését.

Adószám: 18877991-1-11

CSILLAG CSABA ELNÖK DG TÁT SE

Az Esztergomi-Táti Tigrisek Jégkorong Sportegyesület társadalmi elnökével, Pozsonyi Csabával beszélgettünk.

? Mikor alakult meg az egyesület?

Nagyjából tíz éve alapítottuk meg. Táti külterületi részen, a Táti tó (Rönkház étterem) melletti jégsátorban tartjuk az edzéseket október közepétől-március végéig – ahogy az időjárási körülmények engedik.

? Sokat fejlődtek az elmúlt időszakban. Melyek ezek?

Valóban. Sokat fejlődtünk szakmailag, amit elsősorban Bóta Gusztáv edzőnk érdeme. A TAO pályázatoknak köszönhetően folyamatosan vásárolunk az egyesületnek különböző gépeket, eszközöket. Így sikerült felújítani jégsátrunkat, újpalánkot és védőplexit is kaptunk!

Az elmúlt évben szintén TAO pályázat keretében sikerült konténeres öltözőket beszerezni, amelyekben már a fürdési, tisztálkodási lehetőség is biztosítva van.

Szintén az elmúlt évben sikerült vásárolnunk 2 db 9 személyes kisbuszt, amelyekkel a mérkőzésekre tudjuk szállítani a gyerekeket és a felnőtt csapat tagjait. 2019-ben sikerült egy korszerű elektromos jégtisztító gépet (rolbát) is beszerezni. 2020-ban szeretnénk eredményelzőt és korcsolyákat venni.

? Mely korosztályok számára tartanak edzéseket?

Elsősorban utánpótlás-neveléssel foglalkozunk, de a jelenlegi három, U8-as, U10-es és U12-es korosztályunk mellé tavaly felnőttcsapatot is szerveztünk.

? Az egyesület megalakulása előtt is már foglalkoztak jégkoronggal.

Igen. Már 2010 előtt is rendeztünk amatőrijégkorongtornákat, ami 4-5 éven keresztül sok környékbeli csapatot vonzott, mivel nem sok helyen van lehetőség

Esztergomi-Táti Tigrisek

Száraz edzésekkel tartják formában magukat a jégkorongozók

Táton három korosztályban jégkorongozhatnak a fiatalok, miközben az egy éve működő felnőttcsapat mindjárt a második helyen végzett a bajnokságban.

biztonságosan korcsolyázni, hokizni. A táti csapatok mellett, voltak Esztergomból, Szobróól, Vácról, Pomázról, Budapestről, Párkányból, Révkomáromból és több kisebb szlovák településről is együttesek. Minden mérkőzésen hivatalos játékvezető, orvos, mentős felügyelt a játékosok épségére. Minden mérkőzésről videófelvételt készítettünk, amit a helyi tv csatornáján levetítettünk.

? Minek köszönhetőek ezek a szép sikerek?

A lelkesedés és a sport iránti szeretet! Sokat köszönhetünk a tulajdonosnak Mechler Zoltánnak, az üzemeltetést végző stábnak Horváth Györgynek és feleségének Erikának, a mindenes Sebák Kálmánnak, az edzőknek Bóta Gusztávnak, a szülőknek, akik nagyon sokat segítenek pénzüket, idejüket nem kímélve!

Mindez kevés lenne ahhoz, hogy működhessünk, ezért szeretnénk megköszönni az elmúlt évek összes kis és nagy cégének a TAO és egyéb támogatását! Külön köszönet illeti a Táti és Esztergomi önkormányzatok erkölcsi és anyagi támogatását, hozzáállását!

ICE BEACH BOYS A 2010-ES ÉVEK ELEJÉRŐL

? Sebák Kálmán elnökségi tagot, az egyesület mindenését a jelenlegi jégpálya adottságairól kérdeztük.

A pályánk kisméretű, 41x15 méteres. Itt az edzések mellett az U8-as és az U10-es korosztály mérkőzést is játszhat, de az U12-esek és a felnőttek számára

ez a pálya már kicsi hivatalos mérkőzések megrendezéséhez. A célunk a bővülés, a terveink már megvannak egy normál méretű pályához. Ha ezt sikerülne megépíteni, az U18-as korosztályig kiépíthetnénk az utánpótlásunkat.

HÁMOS LÁSZLÓ

Egy év után majdnem bajnokok lettek

A létszámunk 60-65 fő körüli, amelyből 25-en tartoznak a felnőttcsapathoz. Utóbbi tavaly alakult az itt játszó gyerekek szüleiből és környékbeli játékosokból, és az első szezonja végén, a bajnokság lezárásakor mindjárt második lett az OB IV. C-csoportjában, a legalacsonyabb osztályban, hajszállal lemaradva az első helyről. A három utánpótlás-korosztályunk csapatai az országos tornarendszerű bajnokságban szerepelnek. Ők már kedden, kis csoportokban megkezdtek a görkorcsolyaedzéseket – tudtuk meg az összes táti csapatot edző korábbi élvonalbeli játékosától, Bóta Gusztávtól, aki korábban a KSI, az Újpest és a Ferencváros csapatában is szerepelt. (Forrás: Kun Attila Kemma.hu)

Szolgáltatásfejlesztés a Gastro-Tát Kft.-nél

Új eszközökkel bővült Halászcsárda

A Gastro-Tát Kft. a LEADER program keretében osztott hűtő- és fagyasztókamra, Ét-jéggép készítő, Asztali vákuumcsomagoló berendezés, Egyetemes konyhagép és tartozékai, valamint egy 5 tálcás Whirlpool sokkoló beszerzésére nyújtott be pályázatot, amelyet a Vidékfejlesztési Program Irányító Hatósága és a Duna-Pilis-Gerecse Vidékfejlesztési Egyesület támogatásra érdemesnek találta.

A Gastro-Tát Kft. a LEADER program keretében osztott hűtő- és fagyasztókamra, Ét-jéggép készítő, Asztali vákuumcsomagoló berendezés, Egyetemes konyhagép és tartozékai, valamint egy 5 tálcás Whirlpool sokkoló beszerzésére nyújtott be pályázatot, amelyet a Vidékfejlesztési Program Irányító Hatósága és a Duna-Pilis-Gerecse Vidékfejlesztési Egyesület támogatásra érdemesnek találta.

A Gastro-Tát Kft. a LEADER program (VP6-19.2.1.-2-3-17) keretében egy a modern, a kor elvárásainak megfelelő konyhamodernizálást hajtott végre.

A projekt választható, önállóan támogatható tevékenységei közül az eszközbeszerzés keretében a szolgáltatásukhoz elengedhetetlenül szükséges gépek beszerzését valósította meg.

A jéggépek: az egyik 20, a másik 40 kg/nap, - a hűtőkamra, aggregáttal, a vákuumozógép, egyetemes konyhagép, dagasztó-, keverő-, habverő adapterrel, sokkoló hűtő mind versenyképes technológiát alkalmazó berendezés, amelyek beszerzését a Vidékfejlesztési Program Irányító Hatósága és a Duna-Pilis-Gerecse Vidékfejlesztési Egyesület támogatásra érdemesnek találta.

A kisvállalkozás versenyképességének növelését eredményezi a fejlesztés. A korszerű gépek beszerzésével az üzemeltetési költségek csökkennek, a szolgáltatásuk köre növekszik. A jobb turisztikai szolgáltatással nő a települések, a térség turisztikai vonzereje. Korszerűsödik az elérhető szolgáltatások színvonala, miáltal csökken a természeti ártalom, a turizmus környezetromboló hatása.

További információ:

Gastro-Tát Kft.,

Csillag Csaba, ügyvezető

Tel.: 06-30-993-4617

e-mail: gastrotat@gmail.com

GÓLYAHÍR

2019. decembere óta városunkban született gyermekek:

- Wencz Dávid és Hegyi Kitti iker fiai, Olivér és Dominik
- Pápa Krisztián és Tóth Judit leánya, Emma
- Tóth Zoltán és Farkas Flóra fia, Zalán
- Bakos Zsolt és Kreisz Krisztina leánya, Izabella
- Kókény Mihály és Barti Zsuzsanna fia, Noel
- Pető Gábor és Vízváriova Tímea leánya, Boglárka
- Sebák Kálmán és Filemon Éva iker gyermekei, Szonja és Kálmán
- Schiller András és Kertész Edina leánya, Viola
- Szeitl Viktor és Kassai Kitti leánya, Natasa
- Keil Csaba és Szivek Melinda fia, László Benedek
- Baumann Ádám és Smucz Sára fia, Zsombor
- Huber Márk és dr. Szőke Annamária leánya, Natália
- Hidas Dániel és Lippai Rebeka leánya, Natasa
- Margit Miklós és Mészáros Krisztina leánya, Aliz
- König Róbert Kristóf és Mednyánszki Renáta leánya, Nikolett
- Egri Dominik és Menghini Tiziana Gabriella fia, Nimród
- Elek Zsigmond és Mitták Krisztina leánya, Léna

Gratulálunk és jó egészséget kívánunk!

"Mikor megszületik egy várva várt gyermek, az élet dolgai új értelmet nyernek. Apaszív, anyaszív dobban meg egy párban, új fénnel ragyognak a világra hárman."

Az Országos Népegészségügyi Központ 2020.március 08-tól a bentlakásos szolgáltatást nyújtó szociális intézményekben látogatási tilalmat rendelt el.

Útmutatók, jogszabályok jelentek meg, amik kihatottak és megváltoztatták az Otthonban folyó korábbi megszokott életet.

Lakóink jól fogadják a megszorításokat, bár türelmük fogyóban van. Lassan három hónapja nem látták hozzátartozóikat, családtagjaikat.

Az elhúzódó járványhelyzet miatt a Lakók érdekeinek figyelembevételével az emeleten található Klub szobában egy új számítógép beszerzésére került sor, (webcamerával és mikrofonnal), mely lehetővé teszi az internetes kapcsolattartást szeretteikkel.

A kommunikáció a Skype program letöltésével és használatával lehetséges. Hétköznapokon a következő

Interneten is beszélhetünk a szeretetotthon lakóival

Hírek a Szent György Otthonból

Szigorú előírások határozzák meg mindennapjainkat. Internetes kapcsolattartás, felajánlások segítik életünket.

mobilszámon történő egyeztetés után van lehetőség: 06/30 879 9014 a hozzátartozóval való beszélgetésre. A hozzátartozók élnek a lehetőséggel, kiértékelésük óta naponta tartják a kapcsolatot ily módon is.

A Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóságtól hetente kapunk sebészeti szájmascot, vizsgálokesztyűt, kéz és felületfertőtlenítőt.

A Vöröskeresztől Sport szettet és közvetítésükkel a Sofidel Hungary Kft-től WC-papír, papírzsebkendő és szalvéta adományban részesültünk.

A helyi vállalkozások közül a Drexler pékséget szeretném megemlíteni, akik finom péksüteményekkel és kenyérral látták el lakóinkat több alkalommal.

Az adományokat ezúton is köszönjük. Továbbá köszönöm kollégáim kitartó és önfeláldozó munkáját. A hozzátartozók, családtagok, ismerősök támogatását, biztatását.

Bízunk a legjobbakban. Vigyázzanak magukra!

LEITERMANN-NÉ

HAUSZKNECHT KRISZTINA

INTÉZMÉNYVEZETŐ

Babazászló

2016 elején babazászlót kértem és kaptam a Három királyfi, három királylány mozgalomtól.

A Három királyfi, három királylány mozgalom célja, hogy megszülessenek a kívánt, tervezett gyermekek. A mozgalmat dr. Kopp Mária magatartáskutató alapította, munkatársaival. Felismerték, hogy a családokban kevesebb gyermek születik meg, mint amennyit korábban szerettek volna a szülők.

A mozgalom önkéntesek segítségével olyan projekteket és programokat valósítanak meg, melyek elősegítik a kívánt, tervezett gyermekek megszületését. Egyre több programot szerveznek. A fontosabbak a következők:

• **Balansz, munka-magánélet egyensúly:** <http://www.balansz.info/>

• **Család és Karrier - előadások, beszélgetések**

Segítenek a fiataloknak abban, hogyan szervezzék a család életét, munka mellett is jusson idő a gyermeknevelésre is.

• **Párkeresés:** <http://www.haromkiralyfiparkereso.hu/>

Célja, hogy azok a fiatalok egymásra találjanak akik családot, gyermekeket szeretnének.

• **Babazászló**

Újszülöttek kapják, a zászló jelzi, hogy megérkezett a kis jövevény.

• **Vándorbölcsház**

Pályázat alapján kapják meg a bölcsház a családok, ha a baba kinövi, továbbadják egy másik újszülöttnak.

• **Konferenciák**

Ismeretterjesztés a családról, apák fontosságáról, és hasonló témákról

• **Apafüzet I. - II.** <http://www.haromkiralyfi.hu/apa-fuzet> Újdonsült apukáknak szóló kiadvány, ezzel már találkozhattak településünkön is, a védőnőknél keresztül juttatták el a családok

• **Nagyszülői füzet** nagyszülők részére, hogyan viszonyuljanak az új családhoz

• **Családbarát helyek**

Egyre több étterem, szálloda kapja meg a logót, ahol szívesen látnak kisgyermekes családokat is.

• **Családbarát munkahely**

Évenként olyan munkahelyek, vállalkozások kapják, ahol a munkáltatók figyelembe veszik dolgozóik családi helyzetét.

A mozgalom honlapján (www.haromkiralyfi.hu) és facebook oldalán bővebb információ található munkájukról.

2016. március 1-től az újszülöttek babazászlót kapnak településünkön is, a kislányok rózsaszínűt, a kisfiúk kékét. Kérem a szülőket, tegyék ki a zászlót úgy, hogy az utcáról látható legyen. Így mindenki látja, új baba érkezett a családba, együtt örülünk a szülőkkel a kis jövevénynek. A vándorzászló 2-3 hétig lesz a családonál, a baba 1 hónapos koráig.

Kuruczné Jászberényi Linda távollétében a továbbiakban én intézem a babazászló kiadását az egész településen. Saját betegeimről tudok, de akinek más a házi gyermekorvosa, nem mindig szerzek tudomást. Kérem, ha valaki igényli a babazászlót újszülött gyermeke részére, jelezze a 06-20/355-73-27 telefonon, vagy a Fő út 58. szám alatti rendelőben dr. Mosonyi Anna gyermekorvosnak, és 2-3 hétre megkapja a rózsaszínű ill. kék zászlót.

DR. MOSONYI ANNA

GYERMEKORVOS

Fúvószenekarunk értékmentése az 1 %-ból!

Táti gyűjtésű régi kottákat mentettünk

Az 1985. október 1-én megalakult Német Nemzetiségi Fúvószenekar alapító karmestere Bulhardt Vilmos volt, aki a Hauber Ferenc padlásáról lekerült, régi kottákban őrzött dallamokat a 27 tagú zenekar hangzását megfelelően átírta.

Az elmúlt 35 év alatt a zenekar összetétele megváltozott. Sajnos ma már nincs kürtösünk

és esz-trombitásunk. A kézzel írt kottalapok megfakultak, nehezen olvashatók. Vili bácsi több művet már a kórházi ágyán írt, ezért kisebb hanghíbak is elfordultak.

A tavaly kapott 138.565 Ft 1 % SZJA támogatás felhasználásával sikerült az alábbi, táti gyűjtésű darabok kottáit korszerű grafikai megjelenítéssel

digitalizáltatni:

Kathreine - Polka; Schön - Walzer; Patrollen - Polka; Ach so lieblich... - Polka; Miki - Polka; Hermina - Polka

Bár idén már lejárt az adó 1% felajánlásának határideje, a jövőre való tekintettel a Táti Német Nemzetiségi Fúvószenekari Egyesület nagyon hálás lenne, ha Ön, családtagja, munkatársa, vagy ismerőse az adója 1%-nak felajánlásával továbbra is segítené a működésünket. Az adóbevallás rendező nyilatkozatába az alábbi adószámunkat kérjük beírni: 18604568 -1-11

Támogatásukat valamennyi zenésztársam nevében előre is köszönöm.

RÓZSAVÖLGYI KÁROLYNÉ TITKÁR

Ráadás-számmal is meglepték a közönséget

A fúvószenekar 15. újravetése

Bár már júniust írunk a veszélyhelyzet következtében most van lehetőségünk beszámolni a Táti Walzer hasábjain fúvószenekarunk sikereiről

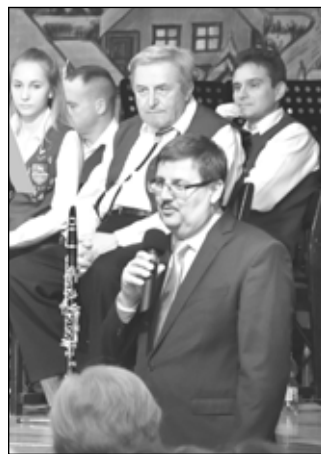

Immár tizenötödik alkalommal adott újravetést a kultúrterületen a Táti Német Nemzetiségi Fúvószenekar.

Az alapításának harmincötödik évfordulóját idén ünneplő együttes koncertjén köszöntötték a meghívott vendégeket, köztük Vajda Mónikát, a város felvidéki testvértelépülésének, Ebédnek a polgármesterét, Turi Lajos táti polgármestert és Popovics Györgyöt, a megyei közgyűlés elnökét

is. A hangverseny nyitányaként Szladik Tibor művészeti vezető, valamint Partos Béla karmester vezényletével a Bulhardt Vilmos alapító karmester által írt Táti szignált játszották el, üdvözlés képen pedig Rudolf Herzer szerzeményét, a Hoch Heidecksburg indulót hallhatta a közönség.

A koncerten felidéztek azt, hogy mi minden történt a zenekarral a tavalyi esztendőben és szó volt arról is, hogy a

Musik-Land Utazási Iroda felkérésére tavaly olasz, finn, német, svájci, sőt még a tengerentúli Kanadából érkezett zenészekkel is közösen felléptek. A rendhagyó koncertek utolsó felvonásában rendszerint a vendéglátók és a vendégek a külföldi bandák kottáiból játszottak közösen.

A mostani koncerten elhangzott darabok, mint például a katonai indulók, a Kurt Gäble-művek, sőt még a táti

gyűjtésű dalok, valamint Fran-tisek Kmoch cseh zeneszerző Kolin-Koline című műve is sikert aratott.

A hangverseny végén Turi Lajos polgármester, valamint Popovics György a megyei közgyűlés elnöke is újravetést mondott, majd a zenészek zárasként Siegfried Runder művét, a Happy Marsching Band című indulót játszották el. A hivatalos utolsó szerzemény után végül két ráadás-számmal is meglepték a közönséget.

WALCZER PATRIK

Gangnam Style

A táti együttes és a finnországi Kuhmon Puhallinmusiikun Ystävät ry zenekar tavaly május 17-én közös koncertet adott. A házigazdák és a vendég zenészek közösen eljátszottak egy ismert könnyűzenei slágert átdolgozását, mely nagy sikert aratott. A dél-koreai PSY 2012-ben bemutatott Gangnam Style című dala Szöul elegáns és gazdag negyedében élőkét magasztalja és figurázza ki. A videoklip már több már 3,4 milliárd megtekintésnél jár az interneten.

A rendezvényt megelőző hónapban csoportunk a zeneórákon kívül hétvégekre is több órára összeült gyakorolni. Három darabbal készültünk: Weber Vadászkórusát Bruckner Tantum ergója követte, s végül a Lent a folyóparton (Down by the riverside) című darabot adta elő négytagú csapatunk: Galba Krisztián és Pogrányi Kálmán trombitán, Bérczi Bendegúz és Pogrányi János pedig baritonkürtön. Schreck Ferenc tanár úr nemcsak szaktudásával segített bennünket a felkészülésben, hanem rávezetett arra is, hogy együtt zenélni milyen jó.

A fesztivált idén a Tatai Mennert Bernát Alapfokú Művészeti Iskola rendezte 2020. március 7-én. Megyénk minden részéből jöttek kamaracsoportok, összesen kilenc iskola huszonhét együttese jelentkezett a találkozóra. Különböző stílusú darabokat adtak elő a közönségnek – Mozarttól Shakira daláig –, változatos hangszereken,

Bronzminősítés kapott a kamarazenekar

A Táti Lavotta János Alapfokú Művészeti Iskola tanulói a megyei kamarafesztiválon

Ebben az évben zeneiskolánk rézfúvós kamaracsoportja vett részt a Kórmárc-Esztergom megyében 55. alkalommal megrendezett kamarazenei fesztiválon.

melyek között a vibrafon, a marimba, a bongó is helyet kapott. Így nem lehet csodálni, hogy bár kilenctől délután kettőig tartott a program, mégis végig érdeklődés kísérte a telt házas fesztivált. Csapatunk eddig csak hazai pályán játszott, ezért nem kis izgalommal léptünk fel a háromtagú zsűri előtt, s a verseny végén bronzminősítést kaptunk.

Nagyon jó program volt, reméljük, hogy jövőre is mehetünk a kamarazenei fesztiválra!

POGRÁNYI KÁLMÁN,
POGRÁNYI JÁNOS

Ismét sikeres volt februárban a Svábbál

Újra kitűzték a rozsmaringot

2020. február 1-jén, szombaton a tavalyi sikernek köszönhetően ismét megrendezésre került a svábbál.

A Táti Német Kisebbségi Önkormányzat, a Kultúrház és Könyvtár és Tati Város Önkormányzata által közösen szervezett svábbál nyitásként a Táti Német

Nemzetiségi Asszonykórus és a Táti Férfikórus a közönséggel együtt énekelte el a magyarországi németek himnuszát. Ezután Turi Lajos polgármester

és Schmidt Géza, a Táti Német Nemzetiségi Önkormányzat elnöke köszöntötte a vendégeket.

A bálon fellépett a Leányvári Német Nemzetiségi Néptáncscsoport. A felnőtt táncosok kiváló produkciója mellett az ifjúságiak csoportja is nagy sikert aratott.

Gáspár Tibor művészeti vezető is köszöntötte a jelenlévőket, majd arról beszélt, hogy a táncsoport idén ünnepli alapításának huszonötödik évfordulóját.

A kitűnő hangulatról a Tarianer Spitzbuam gondoskodott.

HÁMOS LÁSZLÓ

Zeneiskolai beiratkozás

A Táti Lavotta János Alapfokú Művészeti Iskola szeretettel várja azok jelentkezését, akik érdeklődnek a zenetanulás iránt és kedvet éreznek a hangszeres játék alapjainak elsajátítására.

Zeneiskolánk a következő hangszerekre hirdet felvételt: furulya, fuvola, klarinét, trombita, tenor- és baritonkürt, harsona, gitár, zongora. Ezen kívül az általános iskola leendő elsőseinek előkészítő oktatást (szolfézs előképző, illetve szolfézs és hangszeres előképző) tudunk biztosítani.

Ezzel kapcsolatban még több információ található a honlapunkon: <https://tat.hu/intezmenyek/lavotta-janos-zeneiskola/aktualis/>

A PéliPark izgalmas túrákkal várja a látogatókat

Pé liföldszentkeresztben a szalézi gyökerek mellett egyre erőteljesebben van jelen a világi tartalom, hiszen a PéliParkban látogatóközponttal, turisztikai attrakciókkal várják az idelátogatókat.

Az intézmény vezetőjével, Gadácsi Péterrel arról beszélgettünk, hogyan kapcsolódik össze a két szemléletmód és mi várja az érdeklődőket.

? A Gerecse Natúrpark Látogatóközponttal találkoztunk már, de a PéliPark név eddig ismeretlen az itt élőknek. Hogyan kapcsolódik a PéliPark a szaléziakhoz?

Pé liföldszentkereszt alapvetően nagyon mély szalézi hagyományokkal bír. 1913-ban a szaléziak itt telepedtek le Magyarországon, ezért egyfajta szalézi bölcsőként is tekintenek a területre. Bár az atyák ma már az ország különböző részein vannak, mindig vissza-visszajárnak, mint szalézi közösség Pé liföldszentkeresztre, hogy újra találkozzanak egymással és azzal a láthatatlan erővel, ami itt számukra különösen jelen van. Ezt az „életérzést” fedezték fel a szalézi család mellett egyéb ifjúsági szerveződések, csapatok. Itt meg lehet szállni, itt lehet focizni, üszni egy jót a közeli tóban: sok izgalmas szakrális és közösségi program várja őket, és ehhez illeszkedik maga a PéliPark infrastruktúrájával, programjaival, élményeivel.

A PéliPark picit több, mint a látogatóközpont, hiszen ezen a területen próbáljuk meg kialakítani azokat a szolgáltatásokat, amelyek a látogatóközpontból, mint egy információs központból indulnak és oda is érkeznek vissza. Ilyen akár egy izgalmas kirándulás, egy félnapos élménycsomag, amely során megismerkedhetünk az Öreg-kővel, vagy akár egy vezetett túra.

? Milyen élményeket élhetnek át azok a látogatók, akik úgy döntenek, eljönnek ide Pé liföldszentkeresztre?

Folyamatosan szeretnénk lehetőséget biztosítani a vendégeknek, hogy találkozzanak az újdonságokkal, a látogatóközpont által nyújtott szolgáltatásokkal. A járványhelyzet miatt kényszerűsünetet kellett tartanunk, ez idő alatt újragondoltuk és újrastrukturáltuk a terveket, hogy milyen irányba építsük ki a turisztikai szolgáltatásokat. Érdeemes most is kilátogatni hozzánk, mivel a kávézóink szabadterei teraszán várjuk a látogatókat, valamint újra nyitottuk a gyerekek számára a kültéri játszótérünket is. De később is

érdeemes lesz visszatérni, mivel hamarosan szeretnénk megnyitni a látogatóközpontot és indulunk a turisztikai attrakcióinkkal is a PéliParkban.

? Milyen látnivalók, attrakciók várják a kirándulókat, akik szeretnék jobban megismerni a szaléziakat, akik valódi szakrális feltöltődésre vágyanak?

A szaléziakhoz kapcsolódóan több tematikus sétát ajánlunk. Terveink szerint havonta/kéthetente lesz garantált kulturális vezetett túránk, amely a szalézi hagyományokkal, élettel foglalkozik, bemutatja Pé liföldszentkereszt kulturális örökségét, amelyet egy a helyszínt jól ismerő ember vezet majd.

Illetve lesz egy Don Bosco kalandvétele, amelyet szakképzett túravezetőkkel lehet megtenni. Ezt a túrát kifejezetten a fiatalabb korosztálynak ajánljuk, hiszen sok interaktív elemet rejt magában. A szalézi hagyományok nyomában járunk majd, megnézzük a templomot, a Szent-kutat, a tavat és a kiállítást, Don Bosco életének példáján keresztül. Ezt a kirándulást mindig a korosztályok igényeihez fogjuk igazítani, hiszen egy óvodás más érdekel, mint egy általános-, vagy középiskolás diákot.

Mindkét program egyéni csoportok látogatása során is kérhető.

Végül lesz még egy harmadik séta is, azzal valószínűleg összes tudunk indulni. Ez a korábbiakkal ellentétben nem garantált program, hanem egy online túravezetés, séta. Egy letöltött applikáció segítségével a résztvevők a saját tempójukban, saját érdeklődésüknek megfelelően

fedezhetik fel az itteni látnivalókat, közben pedig hallgathatják az ide kapcsolódó érdekességeket. Ez lehetőséget ad mindenkinek a saját belső békéjének a felfedezésére is.

? Hogyan fér meg egymással a PéliParkban a szalézi és a világi tartalom? Mennyire illik bele mindkettő az itteni tematikába?

A három séta remekül összefoglalja a koncepciókat, ami nem más, mint a pre-evangelizáció. Senkire nem ráerőltetve, hanem mindenkinek a szabad választásában, tálcán kínáljuk azokat a szolgáltatásokat, amelyek során lehetőség van találkozni akár önmagunkkal, akár a természettel, akár a természetfelettel. Sokan óvatosan kezelik a vallás, szakralitás jelenlétét, de itt nem erről van szó, hanem arról, hogy gyere el, NYISS RÁNK! Ismerd meg a természetet, a PéliParkot és az itt található csodákat. Ha te épp arra vagy kíváncsi, beszédbe elegyedhetsz a szaléziakkal, akár szakrális témákkal kapcsolatban is. De lehet, hogy csak arra van igényed, hogy megigyl egy üdítő és elcseveg egy valakivel – itt arra is van lehetőség. De akkor is várunk, ha egyszerűen csak túráznál, vagy a látogatóközpont kiállítását szeretnéd megnézni. Mi – egy példával élve – többfajta sütit kínálunk, te pedig azt veszed le a tálcáról, amire neked épp szükséged van. Itt mindenhol jelen van a Jóisten, ha kíváncsi és nyitott vagy rá, meg fogod találni, de ha éppen nem, akkor pedig egyszerűen egy jó élménnyel távozol. Ezen közvetítés, a lehetőség felajánlása a PéliPark, illetve Pé liföldszentkereszt szalézi létesítményeinek egyik fő feladata.

? És mit kínálnak azoknak, akik az aktív kapcsolódási lehetőségek miatt jönnek? Akik egyszerűen csak pihenni szeretnének?

Szeretnénk piknik területet kijelölni a tóparton, amelyet sétálójegy vásárlásával lehet

majd igénybe venni. Ehhez mi biztosítunk pokrócot, és bérelhetnek majd nálunk piknikkosarat is, amelyben lesz hentesáru, pékáru, zöldségek és gyümölcsök, valamint innivaló, hogy a piknikélmény teljes legyen. A kosár tartalmát helyi termékekből állítjuk össze, amelynek tartalma 4-6 főnek lesz elegendő, igény szerint.

Tervezünk egy sziklamászós programot is, amely során a bajóti Öreg-kő bérceit hódítjuk meg. Mi biztosítjuk a felszerelést és a szakértelmet, amit a látogatóknak kell hozni, az a nyitottság és a bátorság.

Valamint 2021-től hosszabb túrákat vezetve a zárandoklás és a teljesítménytúra világába is szeretnénk bekapcsolódni. Péliföldszentkeresztben halad át a Kinizsi 100, ennek a fordítottja az Iszinik, de a Nyerges 40/20/8 is. Emellett vannak saját, szalézi szervezésű túráink, amelyeket újra életre fogunk hívni. Illetve az Országos Kéktúra, vagy épp a Mária Út, vagy a Gyöngyök Útja mentén fekszünk. Pecsételőpont is található nálunk, így a hosszútávú túrák szerelmesei is találkoznak velünk, számíthatunk egymásra. Ezeket a lehetőségeket szeretnénk még jobban kiaknázni. Ötleként merült még fel, hogy a Gerecse nyugati és keleti kapuját egy túraútvonalal kössük össze. Ez Tatabánya és Péliföldszentkereszt között húzódná.

? Igen népszerű fiatalok és idősebbek körében is a tanösvények felfedezése. Péliföldszentkereszt is van erre lehetősége annak, akit ez érdekel?

Igen, több tanösvénnyel is készülünk. Az egyik a környék élővilágát, természetét és vadontermő növényeit, állatvilágát mutatja be. A másik a már meglévő Szent-kút Tanösvény újragondolása lesz. Valamint létrehozunk egy Fürkész Tanösvényt is, amely során olyan tereptárgyakat kell megtalálni a környezetben, amelyek

természetes alkotóelemekből állnak, de nem természetes megjelenési formában. Ezeket kell a résztvevőknek felderíteni, és ha sikerül, akkor jutalmat kapnak érte.

További tanösvény terveink is vannak, amelyeket szeretnénk további rendszerbe foglalni. Aki ezek mindegyikét teljesíti, azt minősítjük és elismerjük.

? A közelmúltban egyre nagyobb népszerűségnek örvend a kerékpáros turizmus. Sorra épülnek a bicikliutak, fiatal és idős is nyeregbe pattan. Érdekes célpont lehet a PéliPark a bringások számára is?

Nagyon fontosnak tartjuk, hogy a túrázókon kívül a kerékpárosokat is megszólítsuk, szeretnénk olyan ismert megállóhelyé válni, amely mind testi, mind lelki felüdüléssel szolgál. Lesznek nálunk szerszámok és alkatrészek is, így fel lehet majd pumpálni a kereket és kisebb javításokat is el lehet majd végezni a bringákon. Hosszútávú terveink között az is szerepel, hogy kerékpárokat is lehet majd kölcsönözni nálunk, így az itt hosszabb időt eltöltő vendégek kétkeréken is felfedezhetik a térség kincseit.

? Milyen látogatószámmal lenne elégedett az első év után?

Ha már egy embernek őszinte mosolyt és elégedettséget látok az arcán, hogy itt csodát alkottunk, életre szóló élményt adtunk át neki, akkor már megérte, és én már elégedett leszek. Nyilván vannak nagyobb terveink, és minél több látogatót szeretnénk elérni a szolgáltatásainkkal. A tervünk az, hogy az aktív helyi közösség tagjává váljunk és a nyergesi, bajóti, mogyorósbányai lakosok is úgy tekintsenek erre a helyre, hogy az egy picit az övék is, ahová "haza" lehet jönni. Célunk, hogy ne csak egyszer látogassanak el hozzánk, hanem újra és újra eljöjjenek, mindig valami mást, valami újat felfedezni.

? Mindegyik program nagyon izgalmasnak ígérkezik. Van személyes kedvence az attrakciók közül?

Nekem a sziklamászás a személyes nagy kedvencem, hiszen régóta ez a hobbi, de természetesen mindegyik

péliföldszentkereszt kikapcsolódási lehetőséget nagyon szeretem, és kötődöm hozzájuk. Úgy érzem, mindegyik a "saját gyerekeim".

KOVÁCS CSILLA
KOMMUNIKÁCIÓS
VEZETŐ

Kedves Szülők, és táborozni, kikapcsolódni, szórakozni vágyó Gyermekek, Fiatalok!

A Duna-Gerecse Tát SE az elmúlt két évhez hasonlóan idén is megrendezi 7-14 évesek számára a nyári,

Sport és Szabadidő Tábor a Táti sportpályán.

Bízva ránk gyermekei nyári szórakoztatását és felügyeletét! Míg Ön dolgozik, mi lefoglaljuk táborozóinkat, napi háromszori étkezéssel, megannyi feledhetetlen játékkal, gyermekprogramokkal, sportfoglalkozással. Egész naposjátékos, egészséges, és örömteli elfoglaltságot biztosítunk a gyerekek számára.

A gyerekek a tábor ideje alatt több sportággal is megismerkedhetnek,

Sportágak és foglalkozások:

foci, röplabda, tollaslabda, pingpong, kézilabda, kido bók játékok, akadálypálya, kresz pálya, ügyességi feladatok, csocsó, petanque, számháború, kerékpár túra.

Időpont: 2020. 08. 03 - 07.

A tábori programok a turnus időtartama alatt

Hétfőtől-Péntekig 8.00-16.00 óra között.

Gyerekfelügyelet: 07.00- 17.00-ig.

ÚJDONSÁG!!!! RÖPLABDA Tábor.

Közkívánatra idén 14 éves kortól a sportpályán szabadtéri röplabda tábor 1-2 nap lehetőséggel, 1-2 nap sátorozási lehetőséggel.

Megfelelő létszám esetén 14 éves kor alatt is indítunk tábor.

Időpont: 2020. 07. 20-24

A tábori programok a turnus időtartama alatt

Hétfőtől-Péntekig 8.00-16.00 óra között.

A táborok díja magába foglalja a sportfoglalkozásokat, egész napos innivalót, - ásványvizet, limonádét - tizórait, ebédet, uzsonnát, sportszerek használatát.

Ár: 23 000 Ft. Fizetési mód:

Készpénz, Bankkártya, Szép kártya, Banki átutalás,

Testvéri kedvezményes ár: 20 000 Ft.

Jelentkezési határidő: 2020. 06. 30.

Részletes információ:

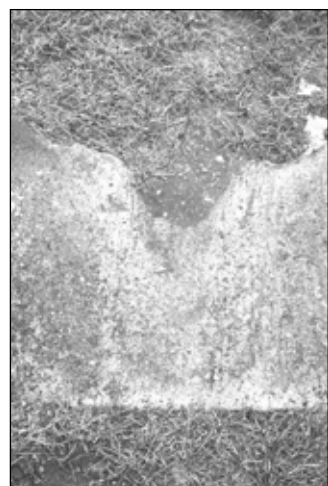
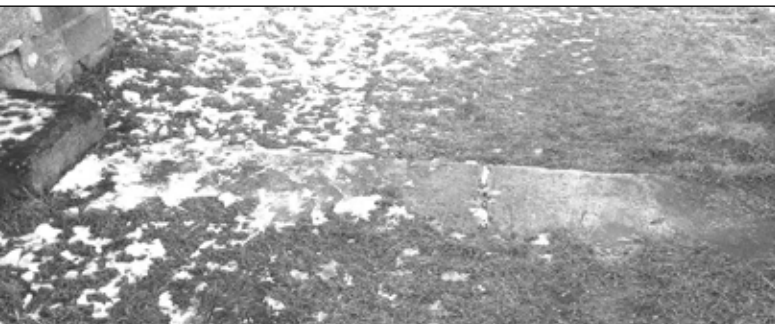
+36 30 9934 617, elnok@dunagerecsetatse.hu

+36 70 6099 068 Csillag Gyula

Római tábor

Miről mesélnek a kövek?

A két képen a tokodi római tábor bejáratí küszöbkövét látjuk. Csak nagyon kevesen ismerik.

A két képen a tokodi római tábor bejáratí küszöbkövét látjuk. Csak nagyon kevesen ismerik. A kő az eredeti helyén áll, több mint 1700 (ezerhét) éve. Bárki megtekintheti, ráléphet, megsimogathatja. Ott áll kinn a falu melletti domboldalon, a Gete alatt. A kőbe mélyen belevésődtek a római hadiszekerek keréknyomai. Ha ránézünk, ezeket látjuk. Több mint ezerhét éves keréknyomok ezek.

Jól látható, hogy a Duna felőli keréknyom lényegesen mélyebb, mint a másik, ami mutatja, hogy

a szekerek a Duna felől érkeztek és kanyarodtak be a kapun, illetve a Duna felé vették az irányt kifelé menet. A küszöbkő belső oldala jóval kopottabb, mint a külső. Ez valószínűleg annak bizonyítéka, hogy kifelé nagyobb sebességgel haladtak a szekerek, és nagyobb erővel ütődtek neki a kőnek.

Ez a kő és a rajta lévő keréknyomok, ha beszélhetnének, majd 2000 év történelmét regélhetnék el. Ezek a keréknyomok még emlékeznek a közeli Gardellaca nevű római kori városa és annak latin anyanyelvű lakóira. Ezek a keréknyomok még látták a vandálok betöréseit, akár csak az Attila vezette hunokét. Néma tanúi a 300 évig tartó avar uralomnak. Látták a Kárpát-medencébe betörő és hont alapító magyar törzseket. A szlávokkal való hadakozásaikat. Szent István is minden bizonnyal tudott erről a kőről és személyesen is látta, talán a lábnyomát is őrzi, hiszen Esztergom, az első magyar főváros, a királyi székhely, mindössze tíz kilométerre van innen. Ezek a keréknyomok emlékeznek egy virágzó magyar életre, mely

több mint 500 éven keresztül jellemezte Kárpát-hazánkat, nagyszerű és kevésbé nagyszerű királyaink uralkodása alatt. Ezek a keréknyomok látták a tatárok és a törökök beözönlését, kíméletlen pusztítását. Elárvult nemzetünk többévszázadnyi fájdalmas küszködését. Az újrakezdés igyekezetét. A német és felvidéki tájakról érkező új lakók buzgalmát. Ezek a keréknyomok mindent tudnak, amit az utóbbi két évezredről tudni lehet.

Ezek a keréknyomok az érdeklődőnek azt is elárulják, hogy itt a tokodi-táti térségben már 700 évvel a magyarok bejövetele és Szent István királyunk megkeresztelkedése előtt éltek keresztények. Erről tanúskodnak a múlt század ásatásainak eredményei is: az őskeresztény szimbólumokat viselő használati tárgyak: kancsók, tányérok, vázák.

Ezek a keréknyomok arra is ráébresztenek, milyen nagy kár, hogy a közeli Gardellaca városa múlt században feltárt leleteit visszatették. Legalább egy részét a hajdani városnak közszemlére lehetne és kellene bocsátani.

MILINSZKI MÁRTON

Gerecse Natúrpark objektumai településünkön

Gerecse Natúrpark információs pont

Gerecse Natúrpark jelképes kapuja

Natúrparki értékeket jelölő tábla

Dunai menedékek

A XIX. századi nagy folyam-szabályozások után megmaradt dunai szigetek kiemelkedő értéket képviselnek a folyó egyhangúságának megbontásával. Ezeken a „menedékeken” valószínűs vadon maradt fenn, amely nem csak réti sasoknak és fekete gólyáknak biztosít háborítatlan élőhelyet, de lehetővé teszi az egyre erősödő hajóforgalomban a hullámzástól mentes, „csendes vizek” kialakulását is, ahol a halivadék zavartalanul élheti világát. Sokéves egyeztetés után 2020. március 25-én védetté nyilvánították a Süttői-szigetet, illetve a Táti-szigeteket.*

A dunai szigetek mindig is jelentős szerepet töltek be mind a folyó élővilága, mind a szigetek környezetében élő emberek életében. A Tát melletti hármas szigetcsoport és a Süttői-sziget – viszonylagos elzártságának köszönhetően – egyike a megmaradt és napjainkban is dinamikusan változó rendszereknek, értékes és különleges élővilággal.

Veszélyek

A hagyományos gazdálkodás – mint a legeltetés és a kaszálás – segítette megőrizni a gyepeket,

Lenti fotók balról-jobbra: 1. A szigetek egyik fokozottan védett madara a rétisas. 2. Lila virágával csodálatos látványt nyújt a védett réti iszalag. 3. A Táti-szigetek védett növénye, a kornistárnics. 3. Út a szigetek. (Fotók: Selmeczi Kovács Ádám)

Védettek lettek a Dunakanyar rejtelmes szigetei

- köztük a Táti-szigetek is

Újabb országos jelentőségű természetvédelmi terület jött létre a Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság területén.

Nyárfasor (Fotó: Hámos László)

és élőhelyet biztosított olyan színpompás védett növényeknek, mint a kornistárnics és a réti iszalag. A legeltetés és kaszálás megszüntével a természet elkezdte visszafoglalni a területet, ám a megbomlott egyensúly már nem a korábban honos növények és állatok visszatelepülésének kedvezett, hanem új, agresszíven terjeszkedő fajoknak jelentett lehetőséget.

A folyamszabályozás nem kerülte el ezt a mellékágrendszert sem. Keresztirányú kövezések, zárások épültek a hajózási feltételek javítására, illetve egy mellékágat feltöltöttek, mely ennek következtében napjainkra már el is tűnt.

A Táti-szigetek madártávlatból (Fotó: Selmeczi Kovács Ádám)

A részben lezárt mellékágak feliszapolódásnak indultak. Az egyre szélsőséesebb vízjárás pedig ritkább, ám annál hevesebb, rövid áradásokat hoz. Ez a helyzet a dunai ártéren szaporodó halfajok számára is meglehetősen kedvezőtlen, mivel az ívás megtörténhet ugyan, azonban az áradás gyors levonulása miatt az ivadék vagy ikra elpusztul.

Aktív természetvédelem

A Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság felismerve ezeket a problémákat négy részből álló élőhely-rekonstrukciós beruházást valósított meg az elmúlt években. A folyómeder

kostrásával több víz jut a szigetek közé, az új zsilipek segítségével szabályozhatóvá vált az árhullám levonulása, a kis mesterseges tóban pedig a halak és a kételtűek zavartalanul tudnak szaporodni. Megkezdődött az idegenhonos, agresszívan terjedő zöld juhar és amerikai kőris kiirtása, a helyükre pedig őshonos nyárfákat és kocsányos tölgyeket telepítünk.

A szigetek védetté nyilvánításával a térségre egykoron jellemző élőhelyek, állatok és növények egyaránt új esélyt kapnak. E közös természeti örökségünk védelme és megőrzése pedig mindannyiunk feladata.

FORRÁS: WWW.DUNAIPLY.HU

Vizes élőhelyek fejlesztése a Táti-szigetcsoport térségében

A Dunai-szigetek élővilága az elmúlt évtizedek során jelentősen megváltozott. Az árhullámok elmaradása vagy egyre szeszélyesebb érkezése, a folyam-szabályozás hatásai és a hagyományos gazdálkodási módok megszűnése az élővilág sokféleségének és számos védett faj egyedszámának csökkenését eredményezte. Ezeknek a folyamatoknak a megállítása tette indokolttá az elvégzett beavatkozásokat. A KEHOP 4.1.0 pályázat teljes támogatási összege: 479.897.600.-Ft.

Zölden pompázó rét a Táti-szigeteken (Fotó: Hámos László)

Pettyeggett őszirózsa
(Fotó: <http://csodautak.blogspot.com>)

Mocsári aggófű
(Fotó: Pieter Pelser)

Szibériai nőszirm
(Fotó: Farkas Sándor)

Projektterület

A Táti-szigetek a Duna és ártère Natura 2000 terület részét képezik. A szigetcsoport 2020. március 25-én országos jelentőségű természetvédelmi oltalmat kapott, Dunai-szigetek Természetvédelmi Terület néven. Legjelentősebb védett és fokozottan védett fajok: pettyeggett őszirózsa (*Aster sedifolius*), szibériai nőszirm (*Iris sibirica*), kornistárnics (*Gentiana pneumonanthe*), mocsári aggófű (*Senecio paludosus*), réti iszlag (*Clematis integrifolia*), erdei

béka (*Rana dalmatina*), vöröshasú unka (*Bombina bombina*), zöld varangy (*Bufo viridis*), vidra (*Lutra lutra*), európai hód (*Castor fiber*), fekete gólya (*Ciconia nigra*), rétisas (*Haliaetus albicilla*), haris (*Crex crex*), piros szitakötő (*Leucorrhinia pectoralis*), lápi légivadász (*Ceragrion tenellum*). A Dunai-szigeteknek és mellékágaknak jelentős a szerepük a Duna halainak utánpótlásában is, mivel a legjelentősebb ívőhelyek is itt találhatók.

A szigetcsoport három szigetből áll, melyek közül a Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság vagyongazdálkodásában lévő Körtevélyesi- és Nyáras-szigetet érintették a fejlesztések. A vizes élőhelyek rehabilitációját és inváziós növények irtását magába foglaló teljes projektterület 195 ha.

Veszélyek

A hagyományos gazdálkodás segített megőrizni az élőhelyeket. A legeltetés és kaszálás megszűntével a természet elkezdte visszafoglalni a területet, ám a megbomlott egyensúly kedvezett az inváziós fajok térhódításának.

A folyam-szabályozás nem kerülte el ezt a mellékágrendszer sem. Keresztirányú kövezések, zárások épültek a hajózási feltételek javítására, illetve egy mellékágat feltöltöttek, mely napjainkra már el is tűnt. A Körtevélyesi és a Nyáras-sziget között húzódó Körtevélyesi-mellékág jelentősen feltöltődött, feliszapolódott. Az egyre szélsőségebb vízjárás ritkább, ám annál hevesebb, rövid áradásokat hoz. Ez a helyzet a dunai ártéren

szaporodó halfajok számára is meglehetősen kedvezőtlen, mivel az ívás megtörténhet ugyan, azonban az áradás gyors levonulása miatt az ivadékok vagy ikra elpusztul.

Elvégzett beavatkozások

A Körtevélyesi-mellékágnál a Duna felé egy rávezető kotrás történt, valamint egy műtárgy került beépítésre, így összeköttetésbe került a mellékág a Duna főmedrével, élő víz került bele és ez kiváló ívőhelyeket biztosít a dunai halfajok számára.

A sziget másik oldalán, az Esztergom felőli részen egy körtöltéssel védett kisebb vizes élőhelyet hoztunk létre, mely szintén összeköttetésben van a Dunával. Itt a fő cél az volt, hogy jobb vízháztartási feltételeket biztosítsunk ennek a ritka, még fennmaradt ártéri gyepes társulásnak és puhafás ligeterdőnek az árhullámokkal érkező vizek visszatartásával és levonulásának késleltetésével. A lerakott ikra, illetve pete így nem szárad ki, hanem abból a megfelelő időben kikelnek a halak-ebihalak, majd szükség esetén a műtárgy részleges nyitásával tömegesen lehet őket visszajuttatni a Táti-mellékágba. Nem messze a műtárgytól egy kisebb tó is létesült – első sorban a kételtű fajok szaporodásának biztosítására.

A projekt harmadik eleme az idegenhonos, agresszív terjedő növényfajok (zöld juhar, amerikai kőris, gyalogkakác, kanadai aranyvessző) visszaszorítása. Az élő vízfolyás közelsége miatt csak vegyszermentes, mechanikai módszereket alkalmaztunk. Az zöld juhar esetében sikeresnek bizonyult a nagyobb fák gyűrűzése és a magoncok kihúzása. A visszafertőződés lehetőségének csökkentése érdekében őshonos fafajokat telepítettünk a területre (vénicszil, magyar kőris, feketenyár, szürkenyár, kocsányos tölgy, mezei juhar, mézgás éger, vadkörte).

FORRÁS: WWW.DUNAIPOLY.HU